

ΟΙΝΟΞΕΝΕΙΑ Αιγιαλείας, μια καλή πρακτική στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας. Συμπεράσματα και προοπτικές»

Άγγελος Ρούβαλης, πρ. Πρόεδρος του Σ.Ε.Ο (Σύνδεσμος Ελληνικού Οίνου)

Αξιότιμοι κυρίες και κύριοι,

Τα Οινοξέनिया δεν ανήκουν σε εκείνο το είδος Οινοτουρισμού που αναπτύσσει μια συμπληρωματική οικονομική δραστηριότητα μέσα στο κτήμα ή μέσα στο οινοποιείο

Αποτελούν μέρος του Οινοτουρισμού, που προωθεί τον τουρισμό μέσα σε ολόκληρη την αμπελουργική περιοχή και ο οποίος βασίζεται σε υποδομές και επιχειρήσεις μικρής κλίμακας, οινοποιεία, εστιατόρια, ξενώνες, πολιτιστικά γεγονότα, αμπελουργικά τοπία κ.ο.κ.

Αυτό το είδος τουρισμού για την Αιγιάλεια η οποία δεν διαθέτει μεγάλα ξενοδοχειακά συγκροτήματα και άλλες μεγάλες τουριστικές υποδομές αλλά απεναντίας είναι διάσπαρτη σε μικρά κτήματα και αγροικίες, μικρά οινοποιεία, ξενώνες, αμπελουργικά τοπία, κοκ είναι κατ'εξοχήν ελπιδοφόρο.

Συνδέεται δε με το νέο μεγάλο ρεύμα του τουρισμού εμπειρίας που βασίζεται στα προϊόντα ποιότητας μιας περιοχής, τη τοπική γαστρονομία, το πολιτισμό, τα τοπία.

Ως εκ τούτου τα Οινοξέनिया δεν είναι μια προσπάθεια μόνον των οινοποιείων αλλά και πολλών άλλων κλάδων όπως η εστίαση και η φιλοξενία. Αλλά δεν είναι ούτε μόνον αυτό, δεν είναι μια κλαδική δηλαδή υπόθεση, αλλά είναι μια μεγάλη Τοπική υπόθεση καθώς η επιτυχία τους προϋποθέτει την συμμετοχή σχεδόν του συνόλου της τοπικής κοινωνίας.

.Ως τέτοιο έγινε αποδεκτό με ενθουσιασμό από την τοπική κοινωνία η οποία κατάλαβε αμέσως την αναπτυξιακή διάσταση του θεσμού και τον στήριξε από την πρώτη στιγμή το 2013.

Βασικά στοιχεία της επιτυχίας του ήταν ..

- 1) Η τοπική κουλτούρα που διατηρούσε στη μνήμη της αντίστοιχες γιορτές του παρελθόντος, με βάση τα τοπικά προϊόντα «Πριμαρόλια – σταφίδα », « Ανθεστήρια – χαρτοποιία »
- 2) Ο χρόνος διεξαγωγής των Οινοξενείων προσδιορίζεται από τα μέσα έως τα τέλη Αυγούστου , τότε που η αμπελουργική ζώνη είναι σε πλήρη ζωντάνια , χάρις στον τρύγο & το λιάσιμο της σταφίδας . Υποβόσκει ο στόχος της επιμήκυνσης της τουριστικής περιόδου η οποία τελειώνει ουσιαστικά μετά τον Δεκαπενταύγουστο !
- 3) Τα Οινοποιεία της περιοχής είχαμε ήδη τη γνώση του τι είναι ακριβώς ο οινοτουρισμός μέσα από τις δράσεις του ΣΕΟ της εποχής εκείνης , του οποίου είχα την τιμή να είμαι πρόεδρος για 7 συνεχή έτη.

Ξέραμε δηλ. ότι Οινοτουρισμος είναι η τέχνη να συνεργάζεσαι με άλλους.

Οινοξενεια σημαίνει ότι μέσα στο ίδιο concept, στο ίδιο σχέδιο, περιλαμβάνονται διάφορες δραστηριότητες της αμπελουργικής ζώνης, που συνδυάζονται με άλλους επαγγελματίες , εστίαση, ξενώνες, ξενοδοχεία, άλλους μεταποιητές , τουριστικά γραφεία κλπ. Δουλεύουν από κοινού με δομές , (άλλους θεσμούς) , ανθρώπους του πολιτισμού , του τουρισμού ...

Έτσι από την αρχή αναπτύξαμε πολύπλευρες δράσεις ..

- Επιλεγμένα σημεία εστίασης με menu Οινοξενεια & τοπικούς οίνους ποιότητας
- Βραδιές γαστρονομίας και γεύματα στα οινοποιεία
- Επιλεγμένα μουσικά ακούσματα
- Προβολή κινηματογραφικών φιλμς με θέματα από τη ζωή στην ύπαιθρο, τη γαστρονομία και τον οίνο.
- Έφιππες διαδρομές στα τοπία και στα αμπέλια της Αιγιαλείας

- Παιχνίδια και δράσεις στους αμπελώνες (προσπάθεια επαφής των παιδιών με τα χαρίσματα του τόπου τους)
  - Εικαστικά δρώμενα (εκθέσεις – ημερίδες)
- Προσπαθήσαμε να ενισχύσουμε την εστίαση με διαγωνισμούς και κληρώσεις δώρων σε οινικούς προορισμούς .
- Ταυτόχρονα οργανώσαμε συμπληρωματικά , ετήσια concept πχ. εφέτος ,αφιέρωμα στον Κορινθιακό κόλπο ως ζώνη Natura.

Ήδη από τον δεύτερο – τρίτο χρόνο ,δημοσιογράφοι και ειδικοί προσκλήθηκαν και απέκτησαν επί τόπου γνώση και εμπειρία για την αμπελουργική Αιγιάλεια και την λειτουργία του θεσμού,μεταφέροντας στη συνέχεια άριστες εντυπώσεις για την «απρόσμενη Αιγιάλεια»

Ο περιορισμένος χρόνος της εισήγησης μας πάει γρήγορα στο επόμενο βήμα:

Αντίστοιχα αυτά τα επτά χρόνια λειτουργίας των Οινοξενείων αναδύθηκαν μεγάλες αδυναμίες που φροντίζουμε να υπερνικηθούν άμεσα, γιατί ένας τέτοιος θεσμός πρέπει να αναπτυχθεί για να δημιουργήσει ουσιαστικά αποτελέσματα.

Οι αδυναμίες αυτές είναι το οργανωτικό σχήμα ,ο τρόπος χρηματοδότησης και ο έλεγχος των κριτηρίων ποιότητας.

1) **το οργανωτικό σχήμα.**

Μέχρι και τα φετεινά Οινοξέनिया λειτουργήσαμε κάτω από την Δ/ση της Κοινωφελούς επιχείρησης.

Ήταν μια επιλογή γιατί τα οινοποιεία και οι άλλοι επαγγελματίες δεν είχαν κοινή νομική μορφή ,αλλά κυρίως γιατί πιστεύουμε και έτσι είναι, ότι η συμμετοχή της ΤΑ πρέπει να είναι αυξημένη.

Έχει να κάνει

α) με τον συντονισμό της κοινωνίας της Αιγιάλειας προς τον κοινό στόχο , και

β) με τις υποδομές που χρειάζονται. Τα Οινοξένεια και ο οινοτουρισμός χρειάζονται καλή αγροτική οδοποιία, σύνδεση των ορεινών αμπελουργικών κοινοτήτων μεταξύ των, καθαρό περιβάλλον στην αμπελουργική ζώνη, σωστή σήμανση, καλαίσθητες πινακίδες, διαμόρφωση χώρων υποδοχής και εκδηλώσεων, δημιουργία μονοπατιών και ανάδειξη επισκέψιμων σημείων και σημείων θέας.

Το να ανταποκριθεί η ΤΑ σε αυτό το σχέδιο αποδείχθηκε στη πράξη ότι δεν είναι μια εύκολη υπόθεση.

Οπωσδήποτε η ΤΑ δεν έχει πολλούς οικονομικούς πόρους. Οι δράσεις των Οινοξενείων δεν συνδέονται όμως, απαραίτητα, με μεγάλες δαπάνες. Δράσεις χαμηλού κόστους, εθελοντισμός, ιδιωτική πρωτοβουλία, αντίστοιχα προγράμματα ανοίγουν δρόμους. Είναι προτιμότερο με τα ίδια χρήματα να ανοίξουμε και να λειτουργήσουμε δύο μονοπάτια μέσα στην αμπελουργική ζώνη –που θα έχουμε κάθε χρόνο- παρά μια μεγάλη μουσική συναυλία εγκαινίων , ξοδεύοντας τον μισό περίπου προϋπολογισμό του θεσμού σε μια εφ' άπαξ γιγαντιαία εκδήλωση που μπορεί να κεφαλαιοποιεί πολιτικά οφέλη για τον εκάστοτε αρμόδιο αλλά απέχει από την φιλοσοφία του θεσμού.

Αλλά και ως προς το πρώτο σκέλος είχαμε πολλές αμφιθυμίες. Να συντονίσουμε δηλ. την τοπική κοινωνία , αλλά και τους συμμετέχοντες , σε μια σειρά από προϋποθέσεις και όρους ποιότητας που θα γίνονται σταθερά σεβαστές μέσα στο χρόνο. Αν κάποια φορά έχουμε μια πρόχειρα σχεδιασμένη προσπάθεια, ευκαιριακή και συγκυριακή, αυτή θα φέρει μάλλον τα αντίθετα αποτελέσματα, υπονομεύοντας μακροπρόθεσμα την εικόνα της περιοχής.

Για να ξεπεράσουμε τις αδυναμίες αυτές, το άτυπο δίκτυο των οινοποιών και των άλλων επαγγελματιών της Αιγιάλειας που κάθε χρόνο εργάζεται για την επιτυχία του θεσμού (και με σημαντικό οικονομικό κόστος) δώσαμε εφέτος νομική και οικονομική οντότητα στην συνεργασία μας και ιδρύσαμε το «Δίκτυο Ποιότητας Οινοξένεια».

Σκοπός το Δικτύου είναι, ανάμεσα στ άλλα, η δημιουργία μιας μόνιμης οργανωτικής επιτροπής για τα Οινοξένεια που θα λειτουργεί όλο το χρόνο (όπως πχ η επιτροπή για την οργάνωση του Πατρινού

καρναβαλιού) καθώς και η δικτύωση ποιοτικών σημείων για την διευκόλυνση του ποιοτικού τουρισμού στη περιοχή όλο τον χρόνο, καθώς τα μέλη του Δικτύου περιλαμβάνουν επιχειρήσεις των Καλαβρύτων. Εννοείται πως θα έρθουμε σε συνεχή διαβούλευση με τον Δήμο για την σωστή σύνθεση της οργανωτικής επιτροπής που προτείνουμε και τις απαραίτητες αρμοδιότητες που πρέπει να έχει για την ανάπτυξη του θεσμού και όλου του Οινοτουρισμού στην περιοχή.

2) Ο τρόπος χρηματοδότησης.

Μέχρι τώρα τα οινοποιεία χρηματοδοτούν αυτή την προσπάθεια άμεσα και έμμεσα με το κόστος των εκδηλώσεων που οργανώνουν, το κόστος των οίνων που διαθέτουν και με πολλές ώρες εργασίας των οινοποιών και των στελεχών τους. Απεναντίας όλες οι χρηματοδοτήσεις μαζεύονται στην κοινωφελή επιχείρηση, είτε είναι από τον Δημοτικό προϋπολογισμό ,είτε είναι χορηγίες ,είτε είναι οικονομικές ενισχύσεις από την Περιφέρεια , το Επιμελητήριο, τα προγράμματα κοκ. Η Δημοτική επιχείρηση όμως τα βάζει όλα σ ένα τσουβάλι , τα δαπανά με βάση δικές της προτεραιότητες και με μια εξαιρετική δυσκαμψία(κατά κωδικό, του από πριν ψηφισθέντα προϋπολογισμού) και βέβαια εκεί στηρίζεται για να παίρνει κρίσιμες αποφάσεις κατά το δοκούν και μονομερώς.

Αυτό πρέπει να βελτιωθεί προς όφελος όλων. Είναι το Δίκτυο Οινοξένεια που πρέπει να χρηματοδοτηθεί κατά προτεραιότητα από το Επιμελητήριο κατ αρχήν, αλλά και από την Περιφέρεια, τους φορείς του Τουρισμού, και τον ίδιο το Δήμο Αιγιαλείας. Και να συγκεντρώσει το Δίκτυο τις χορηγίες ιδιωτικών επιχειρήσεων που σταθερά βοηθούν δράσεις στην περιοχή.

3) Τα κριτήρια ποιότητας , η επιβράβευση και ο έλεγχός τους.

Από την πρώτη χρονιά ορίσαμε κριτήρια ποιότητας για την συμμετοχή στα Οινοξένεια και από εφέτος στο Δίκτυο ποιότητος Οινοξένεια. Οι δύο προηγούμενες αδυναμίες δεν επέτρεψαν την

άψογη λειτουργία και τήρηση των κριτηρίων ,πράγμα που θα ξεπεραστεί αν προχωρήσουμε όπως περιγράψαμε ως άνω.
Αγαπητοί φίλοι/ες αυτή είναι η δικά μας εμπειρία, σήμερα το 2019.